

Produksjon for scene:

Vi har funnet hverandre

- Hvordan kan vi få til et bedre samarbeid mellom kulturskole, grunnskole, ungdomsklubb og kulturhus? Dette var utgangspunktet for vårt arbeid i det nasjonale programmet «Fremtidens kulturskole». Og hvordan kan vi bygge det som allerede finnes sammen med noe nytt?

Vi har tatt utgangspunkt i et eksisterende samarbeid mellom ungdomsskolene i kommunen og Kulturskolen: Valgfaget «Produksjon for scene», og vi har i programperioden lært mye om både egen virksomhet, samskaping og samhandling på tvers av virksomheter, og vi tenker nå annerledes enn vi gjorde i starten av vårt prosjekt.

Utgangspunkt

Porsgrunn er en by og en kommune i Grenland i Vestfold og Telemark fylke med vel 36 000 innbyggere. Kommunen er en viktig industriby, men har i tillegg et vel utviklet og variert næringsliv. Vel 2 300 studenter går på Universitetet i Sørøst-Norge i Porsgrunn, og kommunen har 15 barne- og ungdomsskoler (både offentlige og private), en stort voksenopplæringscenter, ungdomsklubber og en rekke fritidstilbud innenfor kultur, idrett og andre aktiviteter. Kommunen har over 100 lag og foreninger. Porsgrunn kulturskole har vel 800 elever og 30 ansatte, og er en viktig aktør i kommunens opplærings- og kulturtilbud.

Kulturskolen driver en rekke samarbeid på kryss og tvers i kommunen, både med andre kommunale aktører og frivilligheten, men Valgfaget «Produksjon for scene» var et passe stort prosjekt for en utprøving av nye modeller for samskaping og samhandling. Det ble derfor valgt som vår case.

Kulturskolen hadde i en årrekke tilbudt både lærere og kompetanse inn i valgfaget «Produksjon for scene» (tidligere «Sal og scene»), og dette hadde resultert i gode fellesproduksjoner for de deltagende ungdomsskolene i kommunens kulturhus Ælvespeilet. Det var stor begeistring både hos elever, lærere og politikere!

Samtidig så vi at denne måten å arbeide på var preget av manglende helhet og reelt samarbeid mellom de ulike aktørene: Kulturskolen ble ofte kun en ekstern leverandør til skolene, mens det viktige samarbeidet i utvikling av faget og helheten i produksjonen var mangelfull. Dette ville vi gjøre noe med.

Forankring

Det er utviklet en rekke kommunale styringsdokumenter og handlingsplaner innenfor de tre kommunalområdene Oppvekst, Kultur og Helse. Disse ble grunnlaget for arbeidet vårt, og vi hadde i starten en rekke samtaler med representanter i de ulike kommunalområdene hvor spørsmålene var: - Hvordan kan vi utvikle vår reelle samhandling? Hvilke roller og hvilken kompetanse kan de ulike områdene bidra med? Hvordan får vi frem elevenes stemme?

Kulturskolens samarbeidsutvalg «Kulturskoleutvalget» ble også involvert i disse samtalene, og vi skjønnte ganske raskt at Produksjon for scene ville være en god modell for alle fremtidige samarbeid hvor Kulturskolen var involvert. Og kanskje også for andre kommunale samarbeid?

Vårt prosjekt ble aktivt støttet av Kommunalsjefen for Oppvekst, som tidlig vektla den modellen vi hadde valgt som både realistisk og håndterbar. Vi hadde altså støtte for den måten vi tenkte samarbeid og samhandling på fra representanter fra politikken, fra forvaltningen, i skolene og hos andre samarbeidspartnere.

«Produksjon for scene» som en modell for samarbeid

I starten av prosjektet ble det etablert gruppe bestående av lærere fra ungdomsskolene og Kulturskolen, en politiker fra Kulturskoleutvalget, en representant fra kommunalområdet Oppvekst og rektor ved Kulturskolen. Det er første gang vi hadde en slik «partssammensatt» gruppe, og gruppen har fulgt prosjektet gjennom hele perioden. Både ved å delta på de nasjonale fellesmøtene med andre deltakere i «Fremtidens kulturskole», og i interne møteplasser underveis.

Vi så også tidlig at det var nyttig å dele ansvaret for arbeidet i to: Rektor fikk ansvaret for prosessarbeidet, mens faglærer fikk ansvaret for innhold og tjenesteutvikling. Disse to hadde løpende kontakt om prosjektet. Samarbeidet mellom lærerne på ungdomsskolene og Kulturskolens faglærer ble således både bedre og tettere enn det hadde vært tidligere.

Jo flere vi er sammen....

Skoleåret 2021-22 slet Porsgrunn, i likhet med resten av verden, med pandemien. I tillegg var det interne forhold ved de ulike ungdomsskolene som gjorde at vi valgte å starte opp med kun to skoler: Vestsiden ungdomsskole og Heistad ungdomsskole. Selv om vi gjerne skulle hatt med flere, så innebar dette at vi hadde mulighet til å etablere svært gode samarbeidsstrukturer mellom de ulike aktørene. Valgfaget ble styrket med kompetanse og aktiviteter i samarbeid mellom Kulturskolen og ungdomsskolene, og det ble kjørt felles lydkurs for elever fra begge skolene. Hver skole laget sin egen forestilling, og elevene fikk sett hverandres produksjoner. Stor motivasjon og veldig gøy!

Skoleåret 2022-23 er det flere skoler med i paraplyen vår, og Tveten ungdomsskole og Kjølnes ungdomsskole er blitt med i samarbeidet som likeverdige partnere. Dette har stor betydning for både elever og lærere: Felles lydkurs og lyskurs, kurs i billettsystemer, felles treff for alle elevene som har valgfaget. I tillegg vil vi legge til rette for at de ulike bandene på skolene kan møtes på ungdomsklubben «Bakgården» for å spille sammen.

Det gode grunnlaget ble altså lagt i det første skoleåret, og den gradvise utbyggingen av prosjektet innebærer at vi kan ta med oss erfaringer videre etter hvert som vi utvikler samarbeidet og faget.

Funn og resultater

I dette prosjektet har vi utviklet en bærekraftig modell for reelt samarbeid og likeverdighet mellom de ulike aktørene. Det at vi for første gang har klart å samle personer med ulike roller og hatter har stor betydning for både dette og andre samarbeid i kommunen. Vi har vist at det lar seg gjøre!

Takket være det gode samarbeidet har vi klart å utvikle et bedre tilbud i skolene: Vi har styrket valgfaget, bevisstgjort de ulike samarbeidspartnerne og fått en større bevissthet om helheten i oppvekst og kultur. Og viktigst av alt: Mer fornøyde elever!

Det har selvsagt ikke vært bare enkelt: Vi har slitt med både kalendre (finne tid for møter hvor alle kunne), fremdrift i prosjektet og naturligvis ressurser knyttet til både økonomi og utstyr. Men sammen har vi funnet ut av det.

Og vi har mange ønsker og planer for fremtiden:

- Utvide prosjektet slik at alle ungdomsskolene blir en del av prosjektet
- Styrke bevisstheten og stoltheten i den enkelte ungdomsskole over at de har et flott valgfag for sine elever
- Involvere elevene enda sterkere i utviklingen av både fag og innhold
- Øke rekrutteringen og statusen til valgfaget «Produksjon for scene»
- Få et enda bedre samarbeid om felles elever på ungdomsskolene og Kulturskolen
- Styrke fellesskapsfølelsen blant lærere som underviser i faget slik at man står mindre alene

- Synliggjøre og markedsføre våre konkrete erfaringer slik at de kan benyttes i andre samarbeid mellom skoler, kulturskolen, ungdomsklubber, kulturhuset Ælvespeilet og frivillige

Porsgrunn kommunes deltakelse i «Fremtidens kulturskole» har lært oss mye om viktigheten av bedre samspill mellom politikk og administrasjon, samarbeidet mellom ungdomsskole og kulturskole og det at vi i fellesskap har muligheter som den enkelte ikke har. Vi har lært nye måter å samarbeide på, fått gode verktøy i prosessarbeid, og har lært mye om hverandre.

Vi har funnet hverandre.

Porsgrunn, 1. november 2022

Morten Hagevik, rektor Porsgrunn kulturskole